

Dedikáció a könyvbe, autogram a jegyre, selfie a közösségi oldalra – a rajongók ezek reményében várják Földes László Hobót az előadások, koncertek után. Láthatóan nem is bánja, kedves és készséges mindenkivel. Az idén „hetvenkedik”, s e kerek születésnapot koncertsorozattal ünnepli, miközben az előadóestjeit is műsoron tartja, s az írás is folyamatosan jelen van az életében, akárcsak a sport. Ígéretes kosaras tehetség volt, de olyan edzővel nem akart dolgozni, aki kijelentette: hosszú hajjal nem játszhat. Krisztusi korba lépve megalapította a Hobo Blues Bandet, s ettől kezdve a zene, a színpad vált igazi közegévé a szabadságra vágyó csavargónak.

FOTÓ: RÓZSA ERIKA

„A saját mániáimat élelem ki a színpadon”

– Alkatilag ripacs vagyok, így amikor választanom kellett a tanítás és a zenekar között, lévén, hogy mindkettő egész embert kíván, az utóbbi mellett döntöttem.

– *Mármint a szó jó értelmében ripacs.*

– Nem szoktam értelmezni. A ripacsság maga egy mindenek fölötti kategória, jó dolgok is vannak benne, meg rossz dolgok is.

– *Gyerekkorában bohóc akart lenni. Ha nem is a klasszikus módon, de ugyanúgy működik a színpadon, mint az igazi bohóc, aki megnevetteti vagy megríkatja közönségét, de mindenképpen erős hatással van rá.*

– Jobban szerettem volna megnevetetni őket, ám ez nem nagyon sikerült. Van ugyan egy darabom, meg egy lemezem, a Circus Hungaricus, ami kifejezetten a cirkuszról szól és a bohócokról, de ez is elég szomorú – mint a legtöbb torokszorító élmény, amit a lepukkadt, faluról falura járó vándorcirkuszokban tapasztaltam. Valahogy sem a színpadon, sem a zenében nem tudtam megvalósítani azt az elementáris marháskodást, ami a magánéletemben állandóan jelen van.

– *Ez baj?*

– Persze! Nekem mindig a hülyéske-

TUDOD, HOGY NINCS BOCSÁNAT

FOTÓ: EÖRI SZABÓ ZSOLT

désen jár az eszem, és nem bánám, ha egyszer fekvőbetegre nevetetném a közönséget a színházi előadásaimmal. A koncertjeimen azért szokott sikerülni.

– *És ha a publikum inkább az elgondolkodtató katarzist várja Öntől, mint a nevetést?*

– Az, hogy a közönség mit vár el, nem rám tartozik. Nem csak azért ját-

szottam, s játszom, hogy befolyásoljam vagy meghódítsam őket. Mindig a saját mániáimat élelem ki a színpadon, ehhez hívom segítségül a zenét, a költészetet és a mestereimet. S mivel a közönség kitart mellettem több mint négy évtizede, szabad tudtam maradni, és egy csomó ötletemet megvalósíthattam. Most is egy monodrámán dolgozom. Ez egy nem túlságosan komolyan vett kálvária-történet, amely egyszerre mulatságos és irgalmatlanul szomorú. A II. világháború befejezése és napjaink között játszódik, az elmúlt 70 évben. 14 stációja egy ember életét járja végig a gyermekkortól az öregkorig. Aztán szembetalálja magát egy tükörrel... Mindegyik stációhoz dal is tartozik a prózai szöveg, a monológok mellett. A Nemzeti Színházban lesz a bemutatója októberben, Vidnyánszky Attila fogja rendezni.

– *Vele másfél évtizede dolgozik együtt.*

– 1999 óta. Beregszászon, Debrecenben és most Budapesten. Írtam neki két színdarabot: a Ballada a két sebzett hattyúról címűt, ami Marina Vlady és Viszockij szerelméről szól, valamint a Csattanuga Csucsut; monodrámákat, a Circus Hungaricust,

BALLADA A KÉT SEBZETT HATTYÚRÓL

A csavargók tízparancsolatát, és több előadóestemet is ő rendezte. Sokat dolgozom vele. A barátom.

– *A mai erősen megosztott színházi világban ez nem bélyegzi meg?*

– Ezt a bélyeget én nagyon-nagyon régóta viselem, különböző okok miatt. Soha nem tartoztam sehová, így valamelyik oldal mindig ki akart magánkat sajátítani, sőt, annak idején az az egy oldal is. Nem sikerült. Nem azért, mert a szovjet partizánfilmekből tanult hősiességen nevelkedtem, hanem mert számomra ez nem működik. Elnézést a nyers megfogalmazásért – teszek arra, hogy ki mit mond. Engem a jobboldalikiént aposztrofált Vidnyánszkyhoz kapcsolnak, akinek a színházában „baloldaliakat” játszom: Adyt, József Attilát, Viszockijt. Akkor most mit kezdek ezzel az egészszel? Nem beszélve a lemezeimről, amelyek minden rendszerben kiverték a biztosítékot.

– *Az 1967-ben írt Lakáj dal csupán egyszer hangozhatott el. Olyan, mintha napjainkról szólna: „Elfeleddet, milyen voltál. / Olyan magasra jutottál, / Hogy már bajod nem lehet, nem érnek el a kezek, / Vannak, akik védenek. /*

A FÖLTÁMADÁS SZOMORÚSÁGA

FOTÓ: EÖRI SZABÓ ZSOLT

FOTÓ: EÖRI SZABÓ ZSOLT

Biztonságban vagy, a szád tehát nagy. / Prima lakáj vagy.” Ilyen gyarlóak lennénk? Ennyire nem változik semmi?

– Magyarország különleges hely. Még a nálunk sokkal elnyomottabb országokban sincs ennyire nyíltan kitörő gyűlölet, mint itt. Miként történhet meg az, hogy olyan embereket, akiket halálra ítélték 1956-ban, az új nemzedék a 301-es parcella környékén megdobálja? Nem az én dolgom, hogy megfejtsem. De vannak szomorú dalaim az emigrációról, a társadalmi bajokról, hajléktalanokról. Nem örülök, hogy húsz év után is aktuálisak.

– *Egyik versében a Pécsi Balettet is említi mint a szabadság, a szellemi a teljesítmények jelképét. Mély a kötődése a városhoz?*

– Nagyon sokáig Pécsset tartottam a legjobb városnak. Ez az utóbbi két évben változott meg, amióta nem a régi helyen, az Ifjúsági Házban koncertezhetünk, hanem valamilyen kávéházban, meg a Zsolnay-negyedben, ahová nem jönnek ki azok, akik korábban minden fellépésemen ott voltak. A Hobo Blues Band 1978-ban itt tartotta első önálló vidéki koncertjét. Nagyon sok barátom él Pécsset, akikkel mostanában nem találkoztam, hogy végigdumáljuk az éjszakát. Ez fáj. Lehet, hogy én rontottam el valamit.

– *Önmarcangoló típus?*

– Nem, de elég szigorú vagyok önmagammal.

– *Tudjuk, nagy utazó. Ha módja lenne, merre venné az útirányt?*

– Nagyon szeretnék elmenni a Transzszibériai Expresszrel Moszkvából Vlagyivosztokba, ott vásárolni egy terepjárót, és hazajönni az úttalan utakon. De ez már soha nem teljesül. Nincs olyan elmebeteg barátom, aki velem tartana.

– *Melyik elismerésére a legbüszkébb?*

– Elmesélem. A csavargók tízparan-

csolatából az egyik így szól: minden városban adj pénzt egy koldusnak. Ezt betartom. Jól megszokott fővárosi útvonalamon, ha piros lámpát kapok, mindig odajön egy hajléktalan. Egyszer a szokásos aprópénzt a tenyerébe nyomva, a koldus visszaadta azt. Először úgy hittem, kevesli, mert ilyen is előfordult már. Ám ő behajolt az ablakon és azt mondta: „Hobo, én már olyan sokat kaptam tőled a verseid és a zenéid révén, hogy nem fogadom el a pénzt.” Ez volt az én legnagyobb kitüntetésem.

– *A Hobo és Bandája hol lesz hallható a közeljövőben?*

– A Nemzeti Színházban van egy életmű-sorozat, ami a következő évadban folytatódik havi egy koncerttel, de előtte a nyáron sokfelé játszunk: Kapolcson leszünk tíz napig, Kolozsvárra, Kézdivásárhelyre, Nagyváradra is megyünk, s ősztől is vannak már lekötött időpontjaink. Nemrég jelent meg dupla lemezünk Requiem a bluesért címmel. Egy Csokonai-estet készítünk elő Szirtes Edina Mókussal – legkésőbb karácsonyra bemutatjuk.

– *Miben méri a sikert?*

– Egyetlen egy dolgot figyelek: fogy-e a közönség létszáma vagy nem. És nem fogy. A koncertjeimre ugyanannyian járnak, mint régen, s az előadóestjeim is telt házasak. Sajnos a könyv- és lemezpiac tönkrement, de kiadok egy kétkötetes gyűjteményt az eddigi munkáimból. Három könyvet meg is kelle-
ne írnom, de ötletem mindig több van, mint időm. A közönség kitart mellett, ezért szabad ember vagyok, aki hetvenévesen sem dolgozik, hanem játszik. Márpedig játszani a legnagyobb dolog a világon!

LEJEGYZTE: CSATÓ ANDREA